

Kaarina, Ravattula, Pähkinämäki.

Syksyllä 1946 löysi palstatilallinen Kustaa Kankare perustusta kaivaessaan miekan, kilvenkupuran ja keihäänkärjen (KM 11677). Esineet toimitettiin Turun kaupungin historiallisen museon välityksellä Kansallismuseoon. Löydön johdosta maisteri C.F. Meinander kävi paikkaa alustavasti tarkastamassa, jolloin hän totesi, että paikalla oli vähäinen kiviröykkiöhauta.

Muinaistieteellisen toimikunnan määräyksestä suoritettiin kaivauksia mainitulla paikalla 2 - 4.9.1947. Tutkimukset, joihin ottivat osaa ylioppilaat Hagar Holmén, Linnéa Kroneld ja Helena Bruun, kustansi Turun kaupungin historiallinen museo.

Pähkinämäki sijaitsee Aurajoen pohjoisrannalla aivan vastapäätä Ristimäen kalmistoa. Mäki on osaksi kallioperäistä. Sen rinteillä kasvaa mm. pähkinäpensaita, joista mäki ilmeisesti on saanut nimensä.

Mäen kaakkoisrinteellä on Kustaa Kankareen omistama Pähkinämäen huvilatila, johon kuuluu laaja hedelmäpuupuutarha. Tonttialueen luoteiskulmassa on vähäinen kallio, jolla sijaitsee uusi vaja- ja navettarakennus. Tämän rakennuksen perustusta tehdessään Kankare löysi yllämainitut esineet.

Helena Bruun
1947

Hautaraunio sijaitsi vajarakennuksen pohjoisen seinän kohdalla. Suunnilleen puolet rauniosta oli vielä jäljellä rakennuksen pohjoispuolella.

Raunio on kaikesta päättäen ollut melko pieni, ainostaan n. 4 x 4 m. Keskellä on kaksi suurta maakiveä, joiden ympäri pienempiä kiviä on kasattu. Pohjoispuolella kivet ovat ainoastaan yhdessä kerroksessa, kaikki selvästi ladottuja. Länsi- ja itäpuolella on vain nyrkinkokoisia kiviä, luoteiskulmassa yksinäinen isompi kivi, todennäköisesti maakivi. Keskuskivien eteläpuolella on kiviä ollut jonkun verran runsaammin, keskustassa jopa kaksi ja kolme kiveä päällekkäin. Kankareen ilmoituksen mukaan oli raunioon kuuluvaa kivitystä jatkunut myöskin rakennuksen pohjoispuolisen kivijalan alle. Kaikesta päättäen oli kivien lisäksi myöskin soraa kasattu jossain määrin keskuskivien ympäri.

Kivien välissä oleva maa oli tunmaa, osaksi selvästi noensekaista. Poltettuja luuta tavattiin harvinaisen vähän.

Kankareen aikaisemmin löytämien esineiden löytöpaikka oli läntisestä keskuskivestä n. 50 cm länteen. Tällä kohtaa oli vain nyrkinkokoisia kiviä yhdessä kerroksessa. Ainoa tämän vuoden kaivauksissa tehty esinelöytö, pieni rautainen yönsoolki 500-luvulta, löydettiin keskuskivien välistä, niiden eteläpuolelta, josta myöskin suurin osa poltetuista luista.

Pähkinämäen hautarauniosta n. 100 m. pohjoiseen on tri Ella Kivikosken v. 1941 tutkima kansainvaellusajan hautaröykkiö Ravattulan Mattilan kotimetsässä (SMYA XLV, s. 139 ss). Kertomukseen liittyy ϵ karttaa ja ¹²valokuvaa.

Helsingissä syyskuun 30 p:nä 1947.

Antti Rauha

Kaarina

N=4. Ravattula, Pähkinämäki. Hautausmaun jäljellä oleva osa ennen kaivautta. Valok. lännestä

N=5. Ravattula, Pähkinämäki. Hautausmaun tutkimuksen aikana valok. idästä

N=6. Ravattula, Pähkinämäki. Hautaröykkiön keskuskivet.

Kaarina.

N=1. Ravattula, Pähkinämäki.
V 1947. Tutkittu hautaröykkiö sijaitti
heti vajarakennuksen oikealla puolella.

N=2. Ravattula, Pähkinämäki
Hautaröykkiö kuusen ja vajarakennuksen välissä.

N=3. Näköala Pähkinämäen löytö-
paikalta itään.

Kaarina

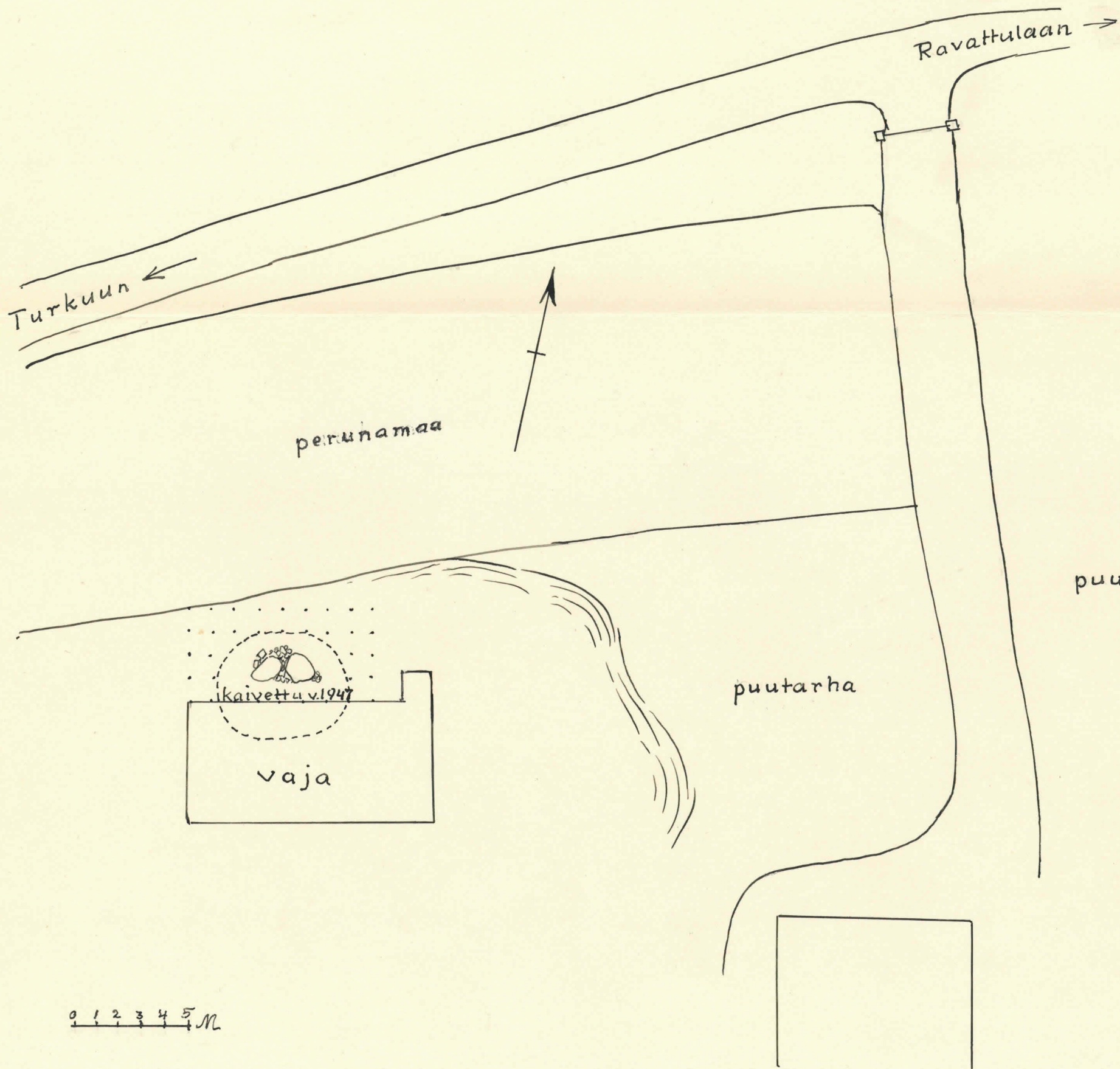
N:o 7. Ristimäen kalmistokumpu
Pähkinämäen löytöpaikalta valo-
kuvattuna

A. Cleve-47.

Hautaröykkiö
Kivikoski 1941
KM 11.286:1-31

metsää

Kaarina, Ravattula
 Pähkinämäki
 N. Cleve 1947.

Kaarina, Ravattula
Pähkinämäki
N. Cleve 1947

1m

